

Rakennerahastokauden 2021-2027 käynnistymisen tilanne ja JTF

MYR § 39

Uuden alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden käynnistymisen kannalta keskeinen EU-lainsäädäntö eli ns. koheesiolakipaketti hyväksyttiin Euroopan parlamentissa kesäkuun lopussa. EU-asetukset on julkaistu ja tulleet voimaan 30.6.2021. Alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakautta 2021-2027 koskevat lait voimaan 1.9.2021. Vahvistetut lait ovat laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (toimeenpanolaki), laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (rahoituslaki) ja laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021-2028 (yritystukilaki).

[Alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakautta 2021-2027 koskevat lait vahvistettu - Etusivu - Rakennerahasto \(rakennerahastot.fi\)](#)

RR- ja JTF-rahastojen maakunnittainen jako on edelleen päättämättä. Asian valmistelu on jatkunut TEM:ssä ja poliittisella tasolla. Myös julkisuudessa asia on ollut. Mm. Seppo Kääriäinen ja Kari Rajamäki ovat kirjoittaneet HS:n mielipidepalstalla: "EU:n rakennerahastovarot on jaettava Suomen liittymissopimuksen ja EU:n periaatteiden mukaisesti."

<https://www.hs.fi/mielipide/art-2000008155159.html?share=92a276e12f098493e2ee82f3a810856f>

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021-2027 toimeenpano käynnistyy Suomessa 1.11.2021, jolloin Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelman toteutus Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) osalta alkaa.

JTF-rahoituksen taustalla on Suomen hallituksen sitoumus puolittaa energiaturpeen käyttö vuoteen 2030 mennessä. Rahaston tavoitteena on helpottaa ja hallita aluetaloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia, joita sitoumuksen toteuttaminen alueilla aiheuttaa (aluenäkökulma). Uusi JTF-rahasto tullaan sisällyttämään kolmantena rahastona ja omana toimintalinjanaan osaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelmaa. JTF:n EU-osuus koko Suomeen on 466 milj. €, kansallinen julkinen rahoitus todennäköisesti n. 198 milj. €, jolloin kokonaisvolyymi vähintään 664 milj. €. Uuden rahaston toteutus tulee tapahtumaan maakuntatasolla hanketoiminnan kautta EAKR:n ja ESR:n tapaan, Kainuussa rahoittajina Kainuun liitto ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. JTF:n tukikelpoisuus on yhteneväinen vastaa-

vien EAKR:n ja ESR:n kanssa, sama lainsäädäntöpohja (aluekehityslaki ja yritystukilaki) ja rahoitus samantyyppisiin toimiin kuin EAKR- ja ESR-rahoitusta. Poikkeuksena mahdollisesti energiatuet (valmistelussa).

Sisällöllisesti JTF on rajoitetumpi kuin EAKR ja lisäksi sidottu siirtymän hoitamiseen, tämä tekee JTF:stä EAKR-rahastoa käytettävyydeltään suppeamman. JTF-rahoitusta ei (mitä todennäköisimmin) voida käyttää toimiin, joihin liittyy turpeen nosto. JTF –tuen käyttö edellyttää alueellisia oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelmien laatimista.

Kainuun siirtymäsuunnitelman luonnos on laadittu ja toimitettu komissioon ja viimeistellään nyt syksyllä 2021. JTF suunnitelma sisältää arvion siirtymän taloudellisista, sosiaalisista, ympäristöllisistä ja työpaikkavaikutuksista sekä siirtymän haasteisiin vastaamisen ja kuvauksen suunnitelluista toimista. JTF-rahoitus kohdennetaan Kainuun siirtymäsuunnitelman (Pilari I) mukaisiin toimenpiteisiin. JTF:n valmistelussa ovat myös II-pilari: Invest EU-toimet sekä III-pilari: julkisen sektorin lainainstrumentti. Alueellisissa siirtymäsuunnitelmissa on nimettävä, mille sektoreille II ja III pilareiden rahoitusta aiotaan hakea, muuten hakeminen ei ole mahdollista. Maakuntakohtaista JTF tuen jakoa ei ole vielä tehty ja ne tehdään yhdessä EAKR ja ESR rahoituspäätösten kanssa. JTF rahaston toimeenpano käynnistyy 1.1.2022.

Kainuun tulevan EU-ohjelmakauden rahoitusinfotilaisuus pidetään 22.9.2021 klo 9 – 12 webinaarina.

Lisätietoja asiasta antaa aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. +358 40 574 0804 ja aluekehityspäällikkö Paula Karppinen, puh. +358 44 710 0867.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Merkittiin tiedoksi saatu informaatio.